TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. kovo 22 d.*

„Direktyva 2001/42/EB — Tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimas — Planų ir programų, „kurių reikia pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas“, sąvoka — Šios direktyvos taikymas viso žemės naudojimo plano arba jo dalies panaikinimo procedūrai“

Byloje C-567/10

dėl *Cour constitutionnelle* (Belgija) 2010 m. lapkričio 25 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2010 m. gruodžio 3 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Inter-Environnement Bruxelles ASBL,

Pétitions-Patrimoine ASBL,

Atelier de Recherche et d'Action Urbaines ASBL

prieš

Région de Bruxelles-Capitale

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, teisėjai A. Prechal, L. Bay Larsen, C. Toader (pranešėja) ir E. Jarašiūnas,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorė R. Şereş, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2011 m. spalio 27 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Inter-Environnement Bruxelles ASBL, Pétitions-Patrimoine ASBL ir Atelier de Recherche et d'Action Urbaines ASBL*, atstovaujamų advokato J. Sambon,

— Belgijos vyriausybės, atstovaujamos T. Materne, padedamo advokatės J. Sautois,

— Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek ir D. Hadroušek,

— Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos H. Walker,

* Proceso kalba: prancūzų.

— Europos Komisijos, atstovaujamos P. Oliver ir A. Marghelis,

susipažinęs su 2011 m. lapkričio 17 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, p. 30; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 6 t., p. 157) 2 straipsnio a punkto išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Inter-Environnement Bruxelles ASBL*, *Pétitions-Patrimoine ASBL* ir *Atelier de Recherche et d'Action Urbaines ASBL*, pagal Belgijos teisę įsteigtų pelno nesiekiančių asociacijų, ir *Région de Bruxelles-Capitale* (Briuselio-sostinės regionas) dėl prašymo panaikinti tam tikras 2009 m. gegužės 14 d. Nutarimo, kuriuo iš dalies keičiamas 2004 m. gegužės 13 d. Nutarimas dėl Briuselio teritorijos planavimo kodekso (*Code bruxellois de l'aménagement du territoire*) ratifikavimo (*Moniteur belge*, 2009 m. gegužės 27 d., p. 38913; toliau – 2009 m. nutarimas), nuostatas.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2001/42

3 Direktyvos 2001/42 tikslai visų pirma išdėstyti jos 1 straipsnyje:

„Šios direktyvos tikslas – sukurti aukštą aplinkos apsaugos lygį ir padėti į rengiamus ir priimamus planus bei programas integruoti aplinkos apsaugos klausimus, kad būtų skatinama tvari plėtra, užtikrinant, kad laikantis šios direktyvos būtų atliekamas tam tikrų planų ir programų, kurių pasekmės gali būti reikšmingos aplinkai, aplinkos vertinimas.“

4 Planai ir programos Direktyvos 2001/42 2 straipsnio a punkte apibrėžti taip:

„Šioje direktyvoje:

a) „planai ir programos“ – tai planai ir programos, įskaitant tuos, prie kurių finansavimo prisideda Europos bendrija, taip pat visi jų daliniai pakeitimai:

— kuriuos turi parengti ir (arba) priimti valdžios institucija nacionaliniu, regioniniu arba vietiniu lygiu arba kuriuos parengia valdžios institucija ir kuriuos vėliau priima Parlamentas arba Vyriausybė laikantis įstatymų leidimo procedūros, ir

— kurių reikia pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas;“

5 Direktyvos 2001/42 3 straipsnyje, kuriame nustatyta jos taikymo sritis, numatyta:

„1. 2–4 dalyse nurodytų planų ir programų, kurių pasekmės gali būti reikšmingos aplinkai, aplinkos vertinimas atliekamas pagal šios direktyvos 4–9 straipsnius.

2. Laikantis 3 dalies nuostatų, atliekamas toliau išvardytų planų ir programų aplinkos vertinimas:

a) kurie rengiami žemės ūkiui, miškininkystei, žuvininkystei, energetikai, pramonei, transportui, atliekų tvarkymui, vandentvarkai, telekomunikacijoms, turizmui, miestų ir kaimų planavimui ar žemės naudojimui ir kurie nustato tolesnio projektų, išvardytų Direktyvos 85/337/EEB I ir II prieduose, vystymo pagrindus; arba

b) kurių atžvilgiu nustatoma, atsižvelgiant į galimas jų pasekmes teritorijai, kad būtina atlikti vertinimą pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 ir 7 straipsnius.

3. 2 dalyje nurodytų planų ir programų, taikomų nedideliuose plotuose vietiniu lygiu, ir nedidelių 2 dalyje nurodytų planų ir programų pakeitimų aplinkos vertinimas atliekamas tik tada, kai valstybės narės nustato, kad jų pasekmės gali būti reikšmingos aplinkai.

4. Valstybės narės nustato, ar kitų, nenurodytų 2 dalyje, planų ir programų, kurie nustato tolesnio projektų vystymo pagrindus, pasekmės gali būti reikšmingos aplinkai.

5. Valstybės narės 3 ir 4 dalyse nurodytų planų ar programų galimą pasekmių reikšmingumą aplinkai nustato išnagrinėdamos kiekvieną konkretų atvejį arba patikslindamos planų ir programų rūšis, arba derindamos abu šiuos metodus. Tuo tikslu valstybės narės visais atvejais atsižvelgia į atitinkamus II priede nurodytus kriterijus, užtikrindamos, kad ši direktyva būtų taikoma planams ir programoms, kurių pasekmės gali būti reikšmingos aplinkai.

<...>“

6 Direktyvos 2001/42 5 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Tais atvejais, kai pagal 3 straipsnio 1 dalį reikia atlikti aplinkosauginį vertinimą, parengiama aplinkos apsaugos [pasekmių aplinkai] ataskaita, kurioje nustatomos, aprašomos ir įvertinamos plano ar programos įgyvendinimo galimos reikšmingos pasekmės aplinkai, taip pat priimtinos alternatyvos atsižvelgiant į plano ar programos tikslus bei geografinę taikymo sritį. Informacija, kurią reikia pateikti šiam tikslui, yra nurodyta I priede.“

7 Šios direktyvos I priedas, kuriame išvardyta „5 straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija“, kurią reikia pateikti rengiant pasekmių aplinkai ataskaitą, nustatyta:

„Pagal 5 straipsnio 1 dalį ir laikantis 5 straipsnio 2 bei 3 dalies nuostatų turi būti pateikiama ši informacija:

<...>

b) atitinkami dabartinės aplinkos būklės aspektai ir jų galima raida, jeigu planas ar programa nebus įgyvendinti;

<...>“

Nacionalinė teisė

8 *Code bruxellois de l'aménagement du territoire*, iš dalies pakeisto 2009 m. nutarimu (toliau – *CoBAT*), kuriame išvardytos įvairios *Région de Bruxelles-Capitale* numatytų planų kategorijos, 13 straipsnyje nustatyta:

„Regiono plėtra <...> ir teritorijos planavimas numatomi tokiuose planuose:

1) regioniniame plėtros plane;

2) regioniniame žemės naudojimo plane;

3) komunų plėtros planuose;

4) specialiajame žemės naudojimo plane (toliau – SŽNP).“

9 Dėl SŽNP priėmimo *CoBAT* 40 straipsnyje nustatyta:

„Kiekviena regiono komuna savo iniciatyva arba per vyriausybės jai nustatytą terminą priima [SŽNP].“

10 Dėl šių planų panaikinimo *CoBAT* 58 straipsnyje numatyta:

„Komunos taryba savo iniciatyva arba gavusi pagal 51 straipsnio nuostatas parengtą prašymą gali nuspręsti panaikinti [SŽNP] visoje jos kompetencijai priklausančioje teritorijoje ar jos dalyje.

54 straipsnyje išdėstytomis sąlygomis ir motyvuotu nutarimu vyriausybė gali nuspręsti panaikinti visą [SŽNP] ar jo dalį.

Tokiu atveju ji prašo komunos tarybos tai padaryti pagal šį skirsnį ir nustato terminus, per kuriuos komunos taryba turi jai pateikti sprendimą panaikinti [SŽNP], kad vyriausybė jį patvirtintų, surengti viešąją apklausą ir perduoti visus dokumentus, skirtus patvirtinti sprendimą panaikinti pagal 61 straipsnį.

Jeigu komunos taryba atmeta vyriausybės prašymą arba nesilaiko jai nustatytų terminų, vyriausybė gali vietoj komunos tarybos panaikinti [SŽNP] pagal šiame skirsnyje numatytą procedūrą.“

11 Be to, *CoBAT* 59 straipsnyje nustatyta:

„Komunos taryba priima sprendimo panaikinti [SŽNP] projektą, pridėdama prie jo teritorijos planą, jei naikinama iš dalies, arba ataskaitą, kurioje pateisinamas specialiojo žemės naudojimo plano panaikinimas vietoj jo pakeitimo, ir pateikia jį viešajai apklausai. 58 straipsnio paskutinės pastraipos nurodytu atveju minėtą ataskaitą parengia vyriausybė.

Viešoji apklausa publikuojama skelbimuose, pranešime *Moniteur belge* ir bent jau trijuose dienraščiuose prancūzų kalba bei trijuose dienraščiuose olandų kalba, kurie platinami regione pagal vyriausybės nustatytas taisykles.

Viešoji apklausa trunka trisdešimt dienų. Per šį terminą reikalavimai ir pastabos, pridėti prie protokolo, kuriuo užbaigiama apklausa, siunčiami komunos vykdomajai institucijai (*collège des bourgmestre et échevins*). Per penkiolika dienų pasibaigus viešosios apklausos terminui šį protokolą parengia komunos vykdomoji institucija.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

12 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pareikšdamos skundus dėl tam tikrų 2009 m. nutarimo nuostatų panaikinimo, pareiškėjos pagrindinėje byloje pateikė *Cour constitutionnelle* vienintelį motyvą, pagrįstą tuo, kad *CoBAT* 58 ir 59 straipsniai neatitinka Direktyvos 2001/42, nes juose nenumatyta, kad naikinant visą SŽNP arba jo dalį reikia parengti pasekmių aplinkai ataskaitą.

13 Dėl panaikinimo procedūros pareiškėjos pagrindinėje byloje nacionaliniame teisme tvirtino, kad nors Direktyvos 2001/42 2 straipsnio a punkte formaliai nurodytas tik žemės naudojimo planų priėmimas ir dalinis keitimas, šią direktyvą, siekiant išlaikyti jos veiksmingumą, reikia aiškinti kaip taikomą ir naikinant šiuos planus. Šioje byloje panaikinus SŽNP, pakistų aplinkybės, kuriomis išduodami statybos leidimai, ir galėtų pakeisti reikalavimus išduoti leidimus ateities projektams.

14 Be to, pareiškėjos pagrindinėje byloje nurodė, kad „planai ir programos“, kaip jie suprantami pagal šios direktyvos 2 straipsnio a punktą, bendrąja prasme yra numatytieji įstatymų ir kitų nacionalinės teisės aktų nuostatose, o ne tik tie, kurie privalomi priimti pagal šias nuostatas. Jos mano, kad panaikinimo akto, kuris priimtas, nors ir neprivalomai, neįtraukimas į Direktyvos 2001/42 taikymo sritį būtų nesuderinamas su šios direktyvos tikslu ir veiksmingumu.

15 Atvirkščiai, anot *Région de Bruxelles-Capitale*, panaikintas teritorijos planavimo planas nebėra norminis pagrindas, kuriuo remiantis galima leisti įgyvendinti projektus atitinkamoje teritorijoje. Po panaikinimo SŽNP visų pirma nebegalima laikyti planu, parengtu miestams ir kaimams planuoti, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2001/42. Be to, pagal šios direktyvos 2 straipsnio a punktą ji netaikoma panaikinimo aktams, kurie iš principo neprivalomi.

16 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatuoja, kad nuostatos, susijusios su SŽNP rengimo procedūra, kuriose numatyta visuomenės apklausa, konsultacijos su įvairiomis valdžios institucijomis ir instancijomis ir pasekmių aplinkai ataskaitos parengimas, netaikomos šių planų panaikinimo procedūrai.

17 Konstatuodamas, kad Direktyvos 2001/42 2 straipsnio a punkte nenurodytas planų panaikinimas, nacionalinis teismas pabrėžia, kad iš šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalies a punkto vis dėlto matyti, jog reikia atlikti ne tik nacionalinių aktų, kuriuose nustatomos teritorijos planavimo taisyklės, bet ir tų, kuriuose apibrėžiamos sąlygos, kuriomis ateityje būtų galima leisti įgyvendinti projektus, aplinkosauginį vertinimą. Todėl ši procedūra turi būti taikoma ir *Région de Bruxelles-Capitale* vyriausybės aktui, kuris priskiriamas prie planavimo planų, nes jo vienintelis tikslas yra planų panaikinimas.

18 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, jog iš Direktyvos 2001/42 parengiamųjų darbų matyti, kad jos 2 straipsnio a punkto antroje įtraukoje numatyta, kad ši direktyva taikoma tik planams ir programoms, kurių reikia pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas. Šiuo atveju *CoBAT* 40 straipsnyje, atrodo, reikalaujama priimti SŽNP kiekvienai *Région de Bruxelles-Capitale* komunai. Tačiau šiuo aspektu pagrindinės bylos šalių požiūriai skiriasi. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad tam tikrais atvejais vietos valdžios institucija negali atsisakyti parengti SŽNP.

19 Atsižvelgdamas į nurodytus Direktyvos 2001/42 aiškinimo skirtumus, *Cour constitutionnelle* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Direktyvos 2001/42 <...> 2 straipsnio a punkte pateiktą „planų ir programų“ apibrėžimą reikia aiškinti taip, kad į šios direktyvos taikymo sritį nepatenka viso ar dalies plano panaikinimo procedūra, kaip antai *CoBAT* 58–63 straipsniuose įtvirtinta [SŽNP] panaikinimo procedūra?

2. Ar tos pačios direktyvos 2 straipsnio a punkte esantys žodžiai „kurių reikia“ turi būti suprasti taip, kad į „planų ir programų“ apibrėžimą nepatenka planai, kurie numatyti įstatymų nuostatose, tačiau kurių neprivaloma priimti, kaip antai *CoBAT* 40 straipsnyje numatyti [SŽNP]?“

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

20 Pirmiausia reikia pabrėžti, kad pagrindinis Direktyvos 2001/42 tikslas, išplaukiantis iš jos 1 straipsnio, yra užtikrinti, jog planams ir programoms, galinčioms turėti reikšmingą poveikį aplinkai, būtų taikomas aplinkosauginis vertinimas juos rengiant ir prieš juos priimant (2010 m. birželio 17 d. Sprendimo *Terre wallonne ir Inter-Environnement Wallonie*, C-105/09 ir C-110/09, Rink. p. I-5611, 32 punktas).

21 Kadangi tokio aplinkosaugos vertinimo reikia pagal Direktyvą 2001/42, šioje direktyvoje nustatyti minimalūs reikalavimai, taikomi rengiant pasekmių aplinkai ataskaitą, konsultuojantis, atsižvelgiant į aplinkosauginio vertinimo rezultatus ir teikiant su sprendimu, kuris priimtas atlikus vertinimą, susijusią informaciją (minėto Sprendimo *Terre wallonne ir Inter-Environnement Wallonie* 33 punktas).

22 Direktyvos 2001/42 2 straipsnyje, kur pateiktos apibrėžtys, kuriomis joje remiamasi, numatyta, kad ji taikoma planams ir programoms, kurių reikia pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas ir kuriuos rengia ir (arba) priima valdžios institucija nacionaliniu, regioniniu arba vietiniu lygiu tam, kad juos priimtų parlamentas arba vyriausybė laikantis įstatymų leidimo procedūros, ir jų pakeitimams.

23 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašo Teisingumo Teismo išaiškinti šios direktyvos 2 straipsnio a punktą tiek, kiek jis susijęs su panaikinimo akto (pirmasis klausimas) ir planų ir programų, „kurių reikia pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas“, sąvokomis (antrasis klausimas).

Dėl antrojo klausimo

24 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas antruoju klausimu, kurį reikia nagrinėti pirmiausia, nes jis susijęs su pačia planų ir programų sąvoka, klausia Teisingumo Teismo, ar Direktyvos 2001/42 2 straipsnio a punkte nustatyta sąlyga, kad šioje nuostatoje nurodyti planai ir programos yra tie, „kurių reikia pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas“, aiškinama taip, kad ši nuostata gali būti taikoma planams ir programoms, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjamiems žemės naudojimo planams, kurie numatyti nacionalinės teisės aktuose, bet kompetentinga valdžios institucija neprivalo jų priimti.

25 Anot pareiškėjų pagrindinėje byloje, dėl šios nuostatos pažodinio aiškinimo, pagal kurį į Direktyvos 2011/42 taikymo sritį nepatektų planai ir programos, kurie tik numatyti įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatose, kiltų dviguba rizika, kad nebus atlikta žemės naudojimo planų, kurie įprastai sukelia reikšmingų pasekmių atitinkamoje teritorijoje, vertinimo procedūra ir nebus užtikrintas vienodas šios direktyvos taikymas skirtingose valstybių narių teisės sistemose, atsižvelgiant į skirtingas šios srities nacionalinių nuostatų formuluotes.

26 Tačiau Belgijos, Čekijos ir Jungtinės Karalystės vyriausybės mano, kad ne tik iš Direktyvos 2001/42 2 straipsnio a punkto teksto, bet ir iš jos parengiamųjų darbų matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas nenorėjo šioje direktyvoje nustatytos poveikio aplinkai vertinimo procedūros taikyti administraciniams ir teisėkūros aktams, kurie nereikalaujami teisės nuostatose.

27 Europos Komisija mano: kadangi valdžios institucija turi teisinę pareigą parengti arba priimti planą arba programą, „reikėjimo“ sąlyga, kaip ji suprantama pagal 2 straipsnio a punktą, įvykdyta. Taigi *a priori* atrodo, kad taip būtų planų, kuriuos turi priimti *Région de Bruxelles-Capitale*, atveju.

28 Reikia laikyti, kad išaiškinimas, pagal kurį į Direktyvos 2001/42 taikymo sritį nepatektų visi planai ir programos, kurių tikslas, be kita ko, yra planuoti teritoriją ir kurių priėmimas skirtingose nacionalinės teisės sistemose reglamentuojamas teisės normomis, negalimas vien dėl to, kad toks priėmimas bet kuriuo atveju nėra privalomas.

29 Dėl Direktyvos 2001/42 2 straipsnio a punkto aiškinimo, kuriuo remiasi šios vyriausybės, būtų labai apribota šia direktyva nustatytos planų ir programų, kurių tikslas – valstybių narių teritorijų planavimas, pasekmių aplinkai kontrolės apimtis.

30 Taigi tokiu Direktyvos 2001/42 2 straipsnio a punkto aiškinimu, kuriuo labai ribojama šios nuostatos taikymo sritis, iš dalies būtų pakenkta šios direktyvos veiksmingumui, atsižvelgiant į jos tikslą sukurti aukštą aplinkos apsaugos lygį (šiuo klausimu žr. 2011 m. rugsėjo 22 d. Sprendimo *Valčiukienė ir kt.*, C-295/10, Rink. p. I-8819, 42 punktą). Toks aiškinimas prieštarautų pačios direktyvos tikslui nustatyti

kontrolės procedūrą toliau nurodytų aktų atžvilgiu, t. y. aktų, galinčių turėti reikšmingų pasekmių aplinkai, kuriuose nustatomi teritorijų planavimo kriterijai ir būdai ir kurie įprastai susiję su įvairiais projektais, kuriuos įgyvendinant reikia laikytis šiuose aktuose numatytų nuostatų ir procedūrų.

31 Iš to matyti, kad planais ir programomis, „kurių reikia“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2001/45 ir ją taikant, ir kurių pasekmės aplinkai dėl to turi būti įvertintos joje nustatytomis sąlygomis, turi būti laikomi tokie planai ir programos, kurių priėmimas reglamentuojamas nacionaliniuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose, kuriuose nustatomos priimti šiuos planus ir programas kompetentingos institucijos ir jų parengimo procedūra.

32 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip: Direktyvos 2001/42 2 straipsnio a punkte pateiktą planų ir programų, „kurių reikia pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas“, sąvoką reikia aiškinti kaip apimančią ir specialiuosius žemės naudojimo planus, kaip antai nurodytus pagrindinėje byloje nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose.

Dėl pirmojo klausimo

33 *Cour constitutionnelle* pirmuoju klausimu klausia, ar naikinant visą planą arba programą, kuriems taikoma Direktyva 2001/42, arba jų dalį turi būti atliekamas aplinkosauginis vertinimas, kaip jis suprantama pagal šios direktyvos 3 straipsnį.

34 Pareiškėjos pagrindinėje byloje ir Komisija pabrėžia, kad žemės naudojimo plano panaikinimas sukelia materialinių ir teisinių pasekmių, todėl jis turi būti laikomas šio plano dalies pakeitimu, patenkančiu į Direktyvos 2001/42 taikymo sritį.

35 Tačiau Belgijos ir Čekijos vyriausybės mano, kad ši direktyva netaikoma naikinant planą, nes, pirma, joje nurodyti tik dalinio pakeitimo aktai ir, antra, naikinant neapibrėžiamas teisinis pagrindas, prie kurio priskiriami teritorijų planavimo projektai, kuriuos siekiama įvykdyti. Jungtinė Karalystė šioms pastaboms pritaria tik dėl visiško aktų panaikinimo.

36 Šiuo aspektu visų pirma reikia konstatuoti, kaip tai padarė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kad Direktyvoje 2001/42 aiškiai nurodyti ne panaikinimo aktai, o tik aktai, kuriais iš dalies keičiami planai ir programos.

37 Tačiau atsižvelgiant į Direktyvos 2001/42 tikslą sukurti aukštą aplinkos apsaugos lygį nuostatas, kuriomis apribojama šios direktyvos taikymo sritis, ir, be kita ko, apibrėžiami aktai, kuriems ji skirta, turi būti aiškinamos plačiai.

38 Šiuo aspektu negalima neatsižvelgti į tai, kad viso plano ar programos arba jų dalies panaikinimas gali turėti reikšmingų pasekmių aplinkai, nes gali pakeisti numatytą atitinkamų teritorijų planavimą.

39 Panaikinimo aktas gali sukelti reikšmingų pasekmių aplinkai, nes, kaip nurodė Komisija ir generalinė advokatė savo išvados 40 ir 41 punktuose, tokiu aktu neišvengiamai keičiamas teisinis pagrindas, kuriuo remiamasi, todėl keičiasi pasekmės aplinkai, kurios prireikus buvo įvertintos taikant Direktyvoje 2001/42 numatytą procedūrą.

40 Šiuo aspektu reikia priminti, kad rengdamos pasekmių aplinkai ataskaitą, kaip ji suprantama pagal šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalį, valstybės narės turi atsižvelgti, be kita ko, į informaciją apie „atitinkamus dabartinės aplinkos būklės aspektus ir jų galimą raidą, jeigu planas ar programa nebus įgyvendinti“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos I priedo b punktą. Todėl kadangi dėl plano arba programos panaikinimo gali pasikeisti aplinkosauginė situacija, įvertinta priimant aktą, kuris turi būti panaikintas, į ją reikia atsižvelgti atliekant galimų vėlesnių pasekmių aplinkai kontrolę.

41 Iš to matyti, kad atsižvelgiant į akto, kuriuo panaikinamas minėtas planas arba programa, pobūdį ir pasekmes, tai, kad šie aktai laikomi nepatenkančiais į Direktyvos 2001/42 taikymo sritį, prieštarauja Sąjungos teisės aktų leidėjo siekiamiems tikslams ir iš dalies gali pakenkti jos veiksmingumui.

42 Tačiau reikia pabrėžti, kad iš principo taip nėra, jeigu panaikintas aktas priklauso teritorijų planavimo aktų hierarchinei sistemai, nes šiuose aktuose numatomos pakankamai tikslios žemės naudojimo taisyklės, atliekamas jų pačių pasekmių aplinkai vertinimas ir galima pagrįstai laikyti, kad šiomis aplinkybėmis pakankamai atsižvelgiama į interesus, kuriuos siekiama apsaugoti Direktyva 2001/42.

43 Iš šių svarstymų matyti, kad į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2001/42 2 straipsnio a punktas aiškinamas taip, jog viso žemės naudojimo plano arba jo dalies panaikinimas, kaip antai nurodytasis *CoBAT* 58–63 punktuose, iš principo patenka į šios direktyvos taikymo sritį, todėl jam taikomos šioje direktyvoje numatytos pasekmių aplinkai vertinimo nuostatos.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

44 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. **2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo 2 straipsnio a punkte pateiktą planų ir programų, „kurių reikia pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas“, sąvoką reikia aiškinti kaip apimančią ir specialiuosius žemės naudojimo planus, kaip antai nurodytus pagrindinėje byloje nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose.**

2. **Direktyvos 2001/42 2 straipsnio a punktą reikia aiškinti taip, kad viso žemės naudojimo plano arba jo dalies panaikinimas, kaip antai nurodytasis Briuselio teritorijos planavimo kodekso, iš dalies pakeisto 2009 m. gegužės 14 d. nutarimu, 58–63 punktuose, iš principo patenka į šios direktyvos taikymo sritį, todėl jam taikomos šioje direktyvoje numatytos pasekmių aplinkai vertinimo nuostatos.**

Parašai.